

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno autora	Lucie Rybářová
Název práce	Rozvojový potenciál vybrané obce – starousedlíci a novousedlíci
Studijní obor	Sociologie
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Doc. PhDr. Josef Bernard, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Rok obhajoby	2023

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Cílem práce je zjistit, jaký rozvojový potenciál představují starousedlíci a novousedlíci vybrané obce, analyzovat, jakým způsobem rozvíjejí sociální kapitál obce jako aspekt jejího rozvojového potenciálu. Takto stanovený cíl zahrnuje řadu aspektů, jejichž teoretický rozbor a empirické zkoumání činí řešení spíše náročným, ale zároveň pro analýzu zkoumaného problému užitečným. Autorka si zároveň všímá změn, které se týkají života ve venkovských obcích, a rámuji zkoumané téma soudobým stavem poznáním.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	dobré	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Autorka člení práci na teoretickou a praktickou část.

V části zaměřené na východiska empirického šetření autorka věnuje pozornost několika oblastem. Patří k nim funkce, které venkovské obce plní (s. 15), dále migrační trendy (s. 17-20), věnuje pozornost termínům, jako jsou společenská integrace (s. 21), rozvojový potenciál s exogenními a endogenními faktory (s. 22-23), včetně sociálního kapitálu s jeho strukturálními a kulturními aspekty (s. 23-24), všímá si pojetí aktérů rozvoje (s. 24-26) a starousedlíků a novousedlíků (s. 27). Tento rámec se promítá do popisu výzkumného terénu, resp. vybrané obce a do designu kvalitativního výzkumu, ale není explicitně v této části vyjádřen, jinými slovy není výslovně uvedeno, jak bude výzkum na stav poznání navazovat. Vzniká např. otázka, jak tematizovat sociální kapitál v rámci rozvojového potenciálu obce, nakolik autorka operuje (viz cíl s. 31) s termínem rozvojový kapitál starousedlíků a novousedlíků (tj. obyvatel ve zvolených segmentech obce) a jejich přínos k rozvoji sociálního kapitálu obce (tj. jaké kategorie tvoří sociální kapitál obce). Stručně vyjádřeno, cíl se orientuje na to, zda a jak starousedlíci napomáhají rozvoji obce a jakou úlohu v rozvoji obce sehraje jejich participace na utváření sociálního kapitálu. Tak lze lépe porozumět i zvoleným výzkumným otázkám, které zkoumají nejen jejich podíl na životě obce (obecním životě) a jejich přínos pro rozvoj obce, ale také jejich vztah k místu (včetně individuálního sociálního kapitálu) a vztahy mezi starousedlíky a novousedlíky (tj. zda tento sociální kapitál je spíše uzavřený, nebo spíše otevřený s ohledem na zvolené kategorie). Zvolená perspektiva by si v práci zasloužila širší rozbor a vysvětlení. Výběr respondentů pobízí k posouzení, jakou metodou je vybrat. Rozhodně by práci prospěla charakteristika respondentů, nejen vyjádřená ve dvou tabulkách. Zohlednění aktérů rozvoje mohlo vést účelovému výběru. A práci by prospěly i další možné doplňkové techniky, jako např. pozorování, analýza dokumentů. Samotné rozhovory mohly vést k upřesnění, v čem se tak výrazné kategorie užívané pro analýzu jako sociální kapitál, rozvojový potenciál konkrétně projevují. Nutno také upozornit, že analýza vychází z perspektivy vybraných respondentů a je otázkou, jaké výsledky by přinesly rozhovory s jinými respondenty. Nebyla však požadována teoretická nasycenost a autorka prokázala schopnost uplatnit kvalitativní metodu pro řešení výzkumného zadání.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

Autorka ne vždy v odkazech užívá určení příslušných stran užitého zdroje, třebaže se nejedná o přímou citaci. V případě odkazů na elektronickou sociologickou encyklopedii bylo možné upřesnit přímý elektronický odkaz pod čarou. V grafu č. 2 pětileté kategorie věku by měly zahrnout 0-4 roky. Gramatické chyby se vyskytují sporadicky, ale kategorie mrtvý brouci přeci jen nemůže být s „y“. V uváděných citacích se lze vyhnout některým slovům, aniž by vyjádření bylo smyslově zkomoleno.

Otázky k obhajobě práce

- 1) Jak si autorka vysvětluje, že v případě zkoumané obce nedochází ke štěpení mezi starousedlíky a novousedlíky?
- 2) Jak v návaznosti na empirické výsledky charakterizuje sociální kapitál a jeho úlohu pro rozvojový potenciál obce?
- 3) Co by po získaných zkušenostech v opakovaném šetření změnila?

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Autorka si zvolila práci na aktuální téma a rozhodla se pro kvalitativní výzkum s užitím řízených rozhovorů podle předem připraveného scénáře. Pokusila se realizovat samostatné šetření malého rozsahu, vytvořila vlastní design výzkumu, přehledně zpracovala výsledky a představila hlavní zjištění. K nim připojila jí identifikované problémy, které se mohou stát inspirací pro zkoumané téma. Práce je přehledná, logicky uspořádaná, autorka podává srozumitelné a jasné formulace, dokládá v práci způsob rozboru realizovaných rozhovorů. Po dobu zpracování tématu jevila zájem o konzultace s vedoucím práce. Ačkoli práce by mohla být více propracovaná (viz připomínky výše) a rozsahem bohatší na empirický materiál, zavdává k věcné diskusi v rámci ústní obhajoby.

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji k obhajobě.

Navržené hodnocení

B

26.5.2023, Hradec Králové

.....
datum a místo

M. Joukl

.....
podpis autora posudku

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.